

ЧРЕЗ: Цвета Караянчева
председател на 44-то Народно събрание

ДО: Мария Белова
председател на комисията по земеделието и
храните
Народно събрание на Република България

Копие до: Десислава Атанасова и група
народни представители

Становище и предложения за промени в
Закона за ветеринарномедицинската дейност
("ЗВМД")

ОТ: Неправителствена организация "Бандата
на 1500-те", ЕИК 205381774, със седалище и
адрес на управление - град София, ПК 1606,
общински район „Красно село“ улица „Дамян
Груев“ №5, ет. 1, офис 2 чрез Мартина Чикова
в качеството ѝ на председател

Уважаема госпожо Председател,
Уважаема госпожо Белова,
Уважасма госпожо Атанасова,
Уважаеми дами и господа народни представители в 44-то НС,

В първата част от настоящото изложение, представяме на Вашето внимание нашето становище по така делозирания и приет на първо четене Закон за ветеринарномедицинската дейност, № 954-01-44, внесен от народния представител Десислава Атанасова и група народни представители на 20 юни 2019, както внесеният от нар. представител Александър Сабанов на 31.07.2019 г. законопроект с вх. номер 954-04-142 като заявяваме, че не подкрепяме предложените промени като считаме същите за противоречищи с европейското законодателство в областта на защитата на животните. Предложените промени не отговарят на съвременните нужди на ветеринарното законодателство и не биха могли да обезпечат защитата на общественото и животните. Предложеното не адресира истинските проблеми в областта, както не обезпечават контрола, който е разпределен на ресорните институции и кметовете на общини, райони и кметства. Наред с това Законът за защита на животните предвижда общинските съвети да приемат и изпълняват програми за овладяване на популацията на безстопанствените животни, за което се разпределят и бюджетни средства.

Нещо повече, при нарушение се установява от контролните общински и държавни органи, които при констатиране съставят наказателно постановление. От друга страна, деянията, характеризиращи се като престъпления са инкриминирани и са систематично разписани в Наказателния кодекс на Република България.

Основните проблеми се характеризират с липса на контрол от страна на отговорните институции и лица, с липсата на събираемост на дължимите суми от данъци и такси, както и с липсата на прозрачност при отглеждането на домашни животни, респ. при тяхното нежелано или желано нелегално развъждане. Законното развъждане е ясно регламентирано в редица (под)нормативни актове като Наредба № 41 от 10.12.2008 за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни, но отново обществеността се оказва в ситуация, която не се контролира, нито следи от отговорните институции.

По примера на Федерална Република Германия предлагаме преди едно куче да получи разрешение за развъждане от „Асоциацията за немското куче“ (VDH), то да бъде подложен на отделен преглед. По този начин се изследва външния вид, включително движенията, както и здравните данни и поведението на кучето. Отговорност за конкретния проект на изпит за одобрение на развъждане е съответният клуб, който притежава правата за развъждане на въпросната порода. Има много различни възможности и процедури по отношение на оценката на поведението. Добра практика има спомената немска асоциация VDH: За да се улесни въвеждането на общата тема, VDH предоставя безплатно видео, което служи за илюстриране на проблема и за улесняване на неговата обработка в клубовете. VDH препоръчва сравнително кратък базов тест с прости социални ситуации и съществуващ, но срезнително нисък селективен натиск, тъй като има много характеристики, които трябва да бъдат разгледани във всички области, които характеризират чистокръвно куче. Това неизбежно води до високо ниво на внимание към генетичното разнообразие. За тези породи, при които в стандарта се споменава някакъв социален резерв, в някои раздели за изпълнение на поведенческата извадка има други нива на правомощия, отколкото в раси, чиято психологическа устойчивост е подчертана в расовите характеристики.

Конкретно предложеното за агресивно куче би било неприложимо и неадекватно за житейската ситуация, оставя възможности за свободна интерпретация и по никакъв начин не адресира решение на проблема. Колкото до предложението за лимитиране и разделение на общия принцип - тегло, считаме същото за нецелесъобразно и неприложимо, тъй като остава неясно кой и по какъв механизъм ще следи за килограмите на даденото куче, а освен това намираме този общ критерий за дискриминационен и утежняващ правното положение на собствениците на животни. В този смисъл намираме сега действащата разпоредба на члена за достатъчно правилно теоретично разписана, като е нужно единствено да повиши контрола по изпълнението ѝ.

Оттук произтича и проблемът с т.нар. агресия при кучетата, която отново се дължи на липсата на контрол и яснота при отглеждане на домашни животни, респ. регистри на домашните и специфички за тяхното състояние. Законодателят следва да отграничи агресия от агресивна реакция с помощта на експерти-етолози.

В тази връзка ние считаме, че правилният подход за адекватна законодателна редакция, ведно с повишаване контрола от страна на ресорните институции е следният:

1. Въвеждане на задължителна кастрация и диференциране на легитимната развъдна дейност от нерегламентираното и незаконно домашно развъждане, с всички произтичащи от горното последствия, включително, но не само заплащане на по-висок данък за отглеждане на некастрирано куче (респ. отграничаване на

търговското развъждане от любителското, което да бъде запретиено и приемано от закона за допустимо единствено в рамките на до две женски некастрирани или до две кучила годишно).

2. Задължително поставяне на микрочип на животното, както и обезпечаване контрола по изпълнение на нормата и даване на задължителен срок за изпълнение в рамките на закона и привеждане от страна на стопаните на подопечените им.
3. Контрол по ваксинационния ветеринарен календар.
4. Изрична забрана за продажба на животни в зоомагазини, търговски обекти, както и в Интернет-пространството чрез всякакъв вид платформи, като се допуска придобиване на животни лимитативно от приюти, по смисъла на Наредба 41, както и регистрирани развъдници.
5. Повишаване на размера на таксите за развъдна дейност, глобите за оставяне на куче без надзор, както и повишаване на данъците по смисъла на ЗМДТ за притежаване и отглеждане на некастрирано животно, в това число и повишаване на данъка, дължим за ловни кучета, с цел обезпечаване на тяхното целево предназначение и превениране на злоупотребите.
6. Рестриктиране на възможностите за отглеждане на т.нар. дворни кучета и такива на вериги, чрез повишаване на контрола и разписване на изрични допустими размери и специфики при такова отглеждане.
7. Инкриминиране на изоставянето на животни-компаньони.
8. Тясно сътрудничество между институциите, държавната и местна власт и обществеността.
9. Прецизиране и либерализиране на законовата хипотеза за изземване на животно при наличие на законови предпоставки, в това число среда на насилие и нехуманно отношение.
10. Организиране и провеждане на обучителни и информационни кампании сред обществеността с цел повишаване информираността на гражданите и подрастващите по темата.

С оглед на горното, заявяваме нашата готовност да участваме в работни групи и обществени обсъждания по темата.

Във втората част на нашето изложение, предлагаме на Вашето внимание кратък коментар по предложените по време на обществените обсъждания между първо и второ четене на предложения за изменение и допълнение на приетия на първо четене Закон за ветеринарномедицинската дейност, № 954-01-44, внесен от народния представител Десислава Атанасова и група народни представители на 20 юни 2019, както следва:

ЗАКОН за ветеринарномедицинската дейност (Обн., ДВ, бр. 87 от 1.11.2005 г., в сила от 1.05.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 31 от 14.04.2006 г., в сила от 14.04.2006 г., изм., бр. 55 от 7.07.2006 г., изм. и доп., бр. 88 от 31.10.2006 г., в сила от 31.10.2006 г., бр. 51 от 26.06.2007 г., в сила от 26.06.2007 г., бр. 84 от 19.10.2007 г., бр. 13 от 8.02.2008 г., в сила от 31.01.2008 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., бр. 100 от 21.11.2008 г., бр. 27 от 10.04.2009 г., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 15.09.2009 г., бр. 95 от 1.12.2009 г., в сила от 1.12.2009 г., доп., бр. 102 от 22.12.2009 г., изм. и доп., бр. 25 от

30.03.2010 г., изм., бр. 41 от 1.06.2010 г., в сила от 1.06.2010 г., бр. 8 от 25.01.2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. и доп., бр. 92 от 22.11.2011 г., изм., бр. 77 от 9.10.2012 г., в сила от 9.10.2012 г., изм. и доп., бр. 82 от 26.10.2012 г., изм., бр. 97 от 7.12.2012 г., изм. и доп., бр. 7 от 25.01.2013 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм., бр. 68 от 2.08.2013 г., в сила от 2.08.2013 г., изм. и доп., бр. 83 от 24.09.2013 г., бр. 99 от 15.11.2013 г., изм., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 20.02.2015 г., изм. и доп., бр. 14 от 19.02.2016 г., в сила от 19.02.2016 г., изм., бр. 34 от 3.05.2016 г., в сила от 3.05.2016 г., бр. 58 от 26.07.2016 г., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 85 от 24.10.2017 г., изм. и доп., бр. 17 от 23.02.2018 г., в сила от 23.02.2018 г., изм., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 7.01.2019 г., бр. 24 от 22.03.2019 г., в сила от 1.01.2020 г.), както следва:

§1. Подкрепяме следните промени:

1. В параграф 1, в чл.177, в т.1 думите „с тегло над 5 кг“ се заличават
  2. Параграф 4 се заличава
  3. Създава се нов §... със следното съдържание:
В чл.51, ал.3 се създава т.3
т.3 органите на държавната и местната власт
  4. Създаването на нов чл. 137г
  7. Създава се нов §...
В чл.173, се създава т.1а
т.1а „да съдейства на общинските и ветеринарномедицинските контролни органи, при извършване на проверка с четящо устройство за наличие или липса на микрочип, отговарящ на стандарт ISO 11784
  8. Създава се нов §...
В чл.174, ал.1, ал.2, се изменят както следва:
Чл.174, ал.1 „Собствениците на кучета, навършили 6-седмична възраст, ги представят на ветеринарен лекар, който упражнява ветеринарномедицинска практика за:
    1. Поставяне на микрочип, отговарящ на стандарт ISO 11784
    2. издаване на паспорт по образец,
    3. обезпаразитяване
    4. ваксинации(2) След извършване на действията по ал.1 ветеринарният лекар въвежда данните в Интегрираната информационна система на БАБХ, в срока по чл.132, ал.2
В чл.174 ал.3 се заличава.
9. В чл.177, в ал.1 се създава т.6
Т.6“ Покупко-продажбата на животни компаньони от лица, с изключение на регистрираните по чл.137г и чл.137д, не са вписани в регистрите по чл.7, ал.3, т.1 и т.2 и са без документ за собственост.

§2. 1). Предлагаме предложение 4. Създава се нов §...

В чл.133, ал.2 се създава т.10

т.10 „определят и обозначават територии в населените места, в които се забранява и разрешава свободното разхождане на животни-компаньони“

да се допълни и редактира по следния начин: т.10 „определят и обозначават територии в населените места, в които се забранява или разрешава свободното разхождане на животни-компаньони, след като са създали условия за такова свободно разхождане, съобразно броя на регистрираните в съответната община или населено място животни-компаньони.“

2) 5. Създава се нов §....

В чл.151 се създава т.18

т.18 „продажбата на животни – компаньони от лица и в обекти, които нямат регистрация по чл.137 и не са вписани в регистрите по чл.7, ал.3, т.1 и т.2, т.18, предлагаме следната редакция: „продажбата и придобиването на животни – компаньони от лица или в обекти, които нямат регистрация по чл.137г и 137д и не са вписани в регистрите по чл.7, ал.3, т.1 и т.2“

3) 6. Създава се нов §....

В чл.172 , в т.3 се заличава думата „нежелано“, а в края на изречението се добавят думите „или да се регистрират по реда на чл.176, ал.3“,

ПРЕДЛАГАМЕ и т.4 на чл. 172 да се редактира, като в края на изречението се добавят думите „“, след получаване на положително становище от обслужващия регистриран ветеринарен лекар и съответния киноложки клуб“

4) Създава се нов §....

В чл.178 в края на изречението се поставя запетая и се добавя следния текст “чрез извършване на брой проверки, съгласно утвърден годишен план“, предлагаме след думата план да се добави ““, както и след подаден сигнал от граждани и/ или при наличие на обосновано предположение за извършено нарушение.

5) Създава се нов §....

В чл.426б числото 200 се заменя с „300“, а 500 с „600“, предлагаме числото 200 да се замени с 600, а 500 с 1200.

6) Създава се нов §....

В Допълнителни разпоредби се създава т.91а

Т.91а „Развъдник е всяко място, в което се отглежда едно некастрирано женско куче или три или повече кучета годишно“, предлагаме следната редакция “Развъдник е всяко място, определимо с граници и пространство, в което се отглеждат поне две некастрирани женски кучета или където се развъждат две или повече кучила годишно. Развъдчик е всяко физическо или юридическо лице, което притежава и/ или отглежда поне едно некастрирано женско куче или който размножава едно до две кучила годишно и който има издадени съответните документи за тази дейност.“

§3. НЕ подкрепяме следните предложения:

1. Създава се нов §....

В чл.176, ал.1 думите „по чл.137 се заменят с по чл.137г“

Във връзка с горепосочените промени, предлагаме на Вашето внимание кратък коментар промени в Преходни и заключителни разпоредби на Закона за ветеринарномедицинската дейност, касаещи Закона за защита на животните (обн., ДВ, бр. 13 от 8.02.2008 г., в сила от 31.01.2008 г., изм., бр. 80 от 9.10.2009 г., бр. 8 от 25.01.2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. и доп., бр. 92 от 22.11.2011 г., изм., бр. 53 от 27.06.2014 г., изм. и доп., бр. 34 от 3.05.2016 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 17 от 23.02.2018 г.), както следва:

§1. Подкрепяме:

1. Чл.12 се изменя така:

Чл. 12. „Собствениците на животни-компаньони ги отглеждат при спазване изискванията за защита и хуманно отношение към животните по този закон и по Закона за ветеринарномедицинската дейност.“

2. Създава се §.....

В чл.37, ал.4 се изменя така:

(4) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) В 7-дневен срок от промяната на адреса, на собствеността или при смърт на кучето, собственикът уведомява ветеринарен лекар, предоставяйки му съответния доказателствен документ

3. Създава се §.....

В §1 от Допълнителни разпоредби се създава

т.21 Безстопанствено куче е всяко куче, което се намира извън мястото на отглеждане без надзор от собственика или от придружител и не може да бъде установен неговия собственик, с изключение на ловните кучета, служебните в организациите на бюджетна издръжка, кучета, използвани от БЧК и кучета, пазачи на стада на селскостопански животни.

§2. Предлагаме следната редакция:

1). Чл. 33 се изменя както следва:

„Чл. 33. Всеки, който отглежда или се грижи за животно компаньон, е длъжен:

1. да потърси необходимата информация и съвети от специалисти относно особеностите при отглеждането и необходимите условия, които трябва да осигури на животното компаньон, съобразно неговия вид, порода, възраст и физиологично състояние;

2. да осигурява условията, грижите и вниманието, съобразени с естествените му нужди според вида и породата му, а именно:

а) пространство за настаняване и оборудване на това пространство, което отговаря на физиологическите и поведенческите особености на животното компаньон;

б) необходимите количества подходяща храна и вода, които да го поддържат в добро здравословно състояние;

в) необходимото пространство и движение;

г) да отглежда животното компаньон при условия и по начин, които не формират агресивно поведение;

3. да осигурява ветеринарномедицинско обслужване:

а) при необходимост поради нарушено здравословно състояние и нараняване;
б) за целите на профилактиката от опасни за хората и животните заболявания - ваксинация и обезпаразитяване;
4. да не допуска в непосредствена близост животни, притежаващи естествена или придобита нетърпимост едно към друго.“, точка 4 се премахва или се редактира така: “да не допуска собствените му животни-компаньони в непосредствена близост до животни, които притежават или биха могли да проявят естествена и/или придобита нетърпимост едно към друго”

2). Създава се §.....

В член 35, се изменя така:

„Чл. 35. (1) Всеки, който отглежда или се грижи за животно компаньон, е длъжен да осъществява постоянен и непосредствен контрол над него и да взема мерки да не допуска животното само да напуска мястото на отглеждане, да навлиза в чужда собственост или на обществени места;

(2) Собственикът е длъжен да предотврати всяка проява на агресия на кучето, проявена на обществени места и при ситуации, застрашаващи живота или здравето на хора и животни,

(3) Собствениците на кучета са длъжни да не нарушават спокойствието и хигиенните условия, в случай, че ги отглеждат в етажна собственост, както и да не допускат контакт на болно или опасно животно-компаньон с други животни и хора;

(4) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2018 г.) Изключение по ал. 1 се допуска за кучета - пазачи на стада, ловни, следотърсачи, планински спасители и водачи на лица с увреждания, по ред, определен от Българската агенция по безопасност на храните.

(5) Собственикът на куче, който го отглежда с цел развъждане, се регистрира съгласно изискванията на ЗВД.

(6) Таксата по ал. 5 не се заплаща от развъдчици и членове на киноложки клубове, членове на Българската републиканска федерация по кинология или на други български или международни киноложки федерации, които извършват развъдна дейност на чистопородни кучета и са регистрирани по реда на ЗВД, предлагаме да се редактира по следния начин:

- в ал. 4 след думата “ловни” се допълва, чипирани съгласно изискванията на ЗВМД

- в ал. 5 ЗДВ се редактира на ЗВМД

Единият е вариант е да се запазят чл. 4 и 5 и тогава в административнонаказателните разпоредби се създава чл. 63а. “Който наруши разпоредбите на глава четвърта, се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв., а при повторно нарушение-от 2000 до 3000 лв., освен ако деянието не съставлява престъпление.

Ако алинеи 4 и 5 се заличат, адм.нак. разпоредба трудно би се обвързали със ЗЗЖ, освен това трябва да се махне и дефиницията от ДР за “с цел развъждане”, защото тя касае само въпросната 5-та алинея.

Другият вариант е да се вкара глобата в ЗВМД със следния примерен текст: “Който наруши забраната по чл. 177, ал. 1, т. 5, се наказва с

глоба в размер 1000 лв., а при повторно нарушение - 2000 лв." като може би чл. 127а е удачен като място, КАТО отделно от това правим и 127 б, който да гласи "Който наруши разпоредбите по чл. 172, т. 3 се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв., а при повторно нарушение-от 2000 до 3000 лв., освен ако деянието не съставлява престъпление."

3). ПРЕДЛАГАМЕ чл. 6 да се допълни по следния начин, създава се нова алинея 3 със следната редакция: Забранява се транспортирането и преместването на животни от една община или населено място в друга община или населено място с цел изоставяне и/или умишлено разселване.

30-ти юли 2019,
София

С уважение:
Мабиния Чикова, председател